

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Надя Миронова, УНСС

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **‘професор’**
на Висшето училище по застраховане и финанси

по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление „3.7. Администрация и управление (Управление на човешки ресурси, лидерство и организационна промяна)“

Със заповед № 368 от 10.11.2022г. на Ректора на Висшето училище по застраховане и финанси съм определен(а) за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност професор във ВУЗФ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление „3.7. Администрация и управление (Управление на човешки ресурси, лидерство и организационна промяна)“.

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 52 от 05.07.2022 г. и в интернет-страница на Висшето училище по застраховане и финанси, като единствен кандидат участва доц. д-р Теодора Лазарова от ВУЗФ София.

1. Общо представяне на получените материали

Представените от доц. д-р Теодора Лазарова материали на електронен носител са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ВУЗФ и включва следните документи:

1. Автобиография по европейски формат;
2. Копие на дипломата за притежаваната образователна и научна степен „доктор“ или научна степен „доктор на науките“;
3. Документ за заеманата академичната длъжност „доцент“;
4. Монографичен труд с резюме;
5. Списък на публикациите след заемането на академичната длъжност „доцент“ или защитата на дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“ и екземпляри от тях;
6. Резюмета на български и английски език на публикациите след заемането на академичната длъжност „доцент“ или защитата на дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“;
7. Медицинско свидетелство;
8. Свидетелство за съдимост;
Удостоверение за изисквания се стаж по чл. 33, ал. 1, т. 2;
9. Разделителни протоколи за съвместните публикации, ако има такива;

10. Доказателства за ръководство на докторанти;
11. Доказателства за ръководство на научни проекти и други изследователски задачи;
12. Справка за изпълнението на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“;
13. Справка за оригиналните научни приноси в трудовете и за цитиранията (без автоцитиранията);
14. Формуляр – съгласие за обработка на личните данни във връзка с участието в конкурса.

Кандидатът доц. д-р Теодора Лазарова е приложила общо 26 (двадесет и шест) научни труда, 1 (една) монография, 2 (два) учебника и 1 (едно) учебно помагало и 22 (двадесет и две) статии и доклади. Всички предадени материали се приемат за рецензиране. Представени са и документи за придобити сертификати и проведени обучения, за участие и за внедрени разработки в национални и международни проекти, както за ползата от тях и данни за получения ефект.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Кандидатът доц. д-р Теодора Лазарова притежава богат практически опит в сферата на управлението на човешки ресурси както в български, така и в международни организации. Доц. Лазарова успешно съвместява академична и бизнес кариера. Нейният професионален опит сочи, че тя съвместява практическия опит, академичните разработки и преподавателската практика. Участието в настоящия конкурс е последваща стъпка в академичното развитие на кандидата.

Кандидатът заема последователно различни позиции в сферата на управление и развитие на човешките ресурси. Притежава докторска степен по психология от Българската академия на науките (БАН), последвана от доцентура във ВУЗФ. Преподавала е в няколко университета, сред които ВУЗФ, University of Sheffield, УНСС, НБУ и други. Доц. Лазарова притежава сертификати за продължаваща обучение и самата тя обучава служители от публичния и частния сектор в сферата на лидерство и управление, комуникация и разрешаване на конфликти, работа в мултикултурна среда, мотивационни стратегии, управление на времето, управление на стреса, лидерство и групова ефективност, групова сплотеност и др.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Кандидатът представя справка за учебно-педагогическа дейност, която отговаря на изискванията на закона и на правилника на ВУЗФ. Приемам справката за научните приноси в основния монографичен труд и в учебниците. Откроява се задълбочен интерес в три последователни области – лидерски стилове, управление на човешките ресурси и управление на организационната промяна, както и надграденото полето на научно познание в областта на концепцията за самоуправление (self-leadership), като са изведени връзките с бизнес практиката.

Основният монографичен труд – „Лидерство и управление на организационната промяна“, е в обем от 195 стандартни страници и е разделен на три части. В увода се представя авторовата хипотеза на изследването – че основните предизвикателства пред ефективното управление на човешките ресурси и организационната промяна, са свързани с 1) критичност-

та на ефективното лидерство в организациите, 2) със съвременната бизнес реалност, която изисква налагането на нестандартни и иновативни подходи при управлението на човешките ресурси, за да се постигнат по-високи нива на мотивация, удовлетвореност и задържане на служителите, и 3) с автоматизацията на процеси и оптимизацията на екипи, налага лидерите да развият и прилагат управленски техники, каквито не са прилагали до сега.

Авторът поставя въпроса за лидерските стилове и тяхното значение за управлението на човешките ресурси и организационната промяна, като обръща внимание на нуждата да се дефинират основните предизвикателства пред съвременните лидери, още повече в ситуация на глобална криза и несигурност. Разглеждайки тази проблематика, авторът търси новото разбиране за ефективното управление на човешките ресурси и организационната промяна като разглежда всички нестандартни подходи, методи, техники и инструменти, които биват използвани в съвременните организации и от съвременните лидери и предприемачи с цел да се постигне по-висока мотивация, ефективност и продуктивност в компаниите. Изследването е основано на качествен и сравнителен анализ.

Първа глава, озаглавена **Лидерски стилове и организационно управление**, се фокусира върху фундаменталните и съвременни лидерски теории, разглеждайки иновативни техники и практики, които биха допринесли за повишаването на ефективността на процеса на управление в организацията. **Втора глава**, **Управление на човешките ресурси**, акцентира върху етапите на управлението на човешките ресурси, като анализира ключовите фактори за дългосрочна мотивация и привързаност на служителите към компанията. Авторът разглежда задълбочено ковид кризата и нейното влияние върху управлението на човешките ресурси. **Трета глава** - Лидерство и управление на човешките ресурси - извежда основни взаимодействия, свързани с по-високата ефективност на определени лидерски стилове в различен бизнес контекст, както и различна организационна динамика. Тази част завършва с темата за лидерските стилове и предприемачеството. Всяка част предлага изводи и препоръки за подобряване на цялостния процес по управление на човешките ресурси и организационната промяна. Заключението обобщава направени научни разкрития, обосновки и изводи, доказвайки авторската теза.

Монографията доказва, че доц. д-р Теодора Лазарова познава научната литература и научните постижения в тази област, като в същото време развива изследването на лидерството на ново, различно ниво като поставя въпроси и поле за дискусия. Авторът прави сравнителен анализ и представя на читателите богата палитра от лидерски теории и концепции, позовавайки се на традиционните теории, но и на новите такива. Цитиранията и използваната литература са посочени коректно според изискванията. Изключително впечатляваща е богатата библиография с актуални данни от 411 съвременни източника, което придава надеждност и задълбоченост на изследването.

Кандидатът предоставя значителен брой публикации и справка за цитирания, надвишаващи изискуемите точки според справката за наукометрични показатели. Отлично впечатление прави международният отзвук на публикациите на кандидата, видим в справката за цитирания.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Всички представени за конкурса научни трудове и публикации, потвърждават личния принос на кандидата в съответните публикации, както и доказват, че стойността на формулираните приноси и получени резултати, са нейна лична заслуга.

5. Критични забележки и препоръки

Кандидатът е с отлични езикови умения и значителна академична практика и разработки. Препоръчвам публикуване в чуждестранни издания и такива с индикация в международните бази данни.

6. Лични впечатления

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Теодора Лазарова отговарят на всички изисквания(та) на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ВУЗФ.

Кандидатът в конкурса е представила значителен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС ‘доктор’ и доцент. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили национално и международно признание, като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от престижни академични издателства. Теоретичните разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на доц. Лазарова е несъмнена.

Постигнатите от *кандидата* резултати в учебната и научно-изследователската дейност, напълно съответстват на Правилника на ВУЗФ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Академичния съвет за избор на доц. д-р Теодора Лазарова на академичната длъжност „професор“ във ВУЗФ по професионално направление „3.7. Администрация и управление (Управление на човешки ресурси, лидерство и организационна промяна)“

30.11.2022 г.

София

Изготвил становището:

Проф. д-р Надя Миронова
(ак. дл. н. ст. име фамилия)